

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA ZĄBKI DLA OBSZARU POMIEDZY
ULICAMI ANDERSENA, DZIKA, POWSTAŃCÓW
I RÓŻANĄ

WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

Cezary Maliszewski

– autor prognozy, kierujący zespołem

Agnieszka Odolecka

– członek zespołu

Anna Uszkur

– członek zespołu

Data sporządzenia

29.08.2023 rok

1. Wprowadzenie	1
2. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy	1
3. Materiały wejściowe	2
4. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem.....	3
5. Cele i zawartość projektowanego dokumentu.....	3
6. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	4
7. Istniejący stan środowiska.....	8
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	16
9. Istniejące problemy ochrony środowiska oraz skutki realizacji dokumentu dla istniejących obszarów chronionych	16
10. Cele ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego uwzględnione w opracowywanym dokumencie.....	17
11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	19
12. Ocena znaczących oddziaływań na środowisko	19
13. Rozwiązania zapobiegające lub ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko, mogące wynikać z realizacji ustaleń opracowanego dokumentu.....	25
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie	27
15. Metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	28
16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	29
17. Oświadczenie kierującego zespołem autorskim.....	32

1. Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki dla obszaru pomiędzy ulicami Andersena, Dziką, Powstańców i Różaną*, zwanego dalej planem. Do sporządzenia planu przystąpiono na podstawie *Uchwały Nr XLVIII/444/2021 Rady Miasta Ząbki z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki*. Celem sporządzenia planu jest zmiana struktury funkcjonalno-przestrzennej i zasad zagospodarowania do aktualnych potrzeb inwestycyjnych, w tym związanych z realizacją obiektów usług publicznych. Podstawę prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu stanowi:

- *ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.),
- *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.).

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją ustalonych w planie sposobów zagospodarowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

2. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą miasta Ząbki (stan istniejący, dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono prognozę zostały wymienione w rozdziale *Materiały wejściowe*.

Zakres prac nad prognozą dostosowano do charakteru, specyfiki i precyzji planu. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych. Zaznaczyć trzeba, że na etapie sporządzania planu nie są określone konkretne rozwiązania technologiczne, co ma wpływ na jakościowy (a nie ilościowy) charakter prognozy.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń przedmiotowego planu uzgodnił Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wołominie – pismo z dnia 24.05.2023 roku, znak ZNS.902-1.17.2023 SW 2076/2023.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie odpowiedział na złożony wniosek w sprawie uzgodnienia zakresu prognozy.

3. Materiały wejściowe

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono w szczególności następujące materiały:

- 1) Kondracki J., Geografia Polski: mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 r.,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki przyjęty Uchwałą Nr 90/XVIII/03 Rady Miejskiej w Ząbkach z dnia 19 grudnia 2003 r.,
- 3) Nowicki Z. i inni, Jednolite części wód podziemnych w Polsce Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna,
- 4) Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy miejskiej Ząbki, Info-Projekt S. C. – Warszawa, Ząbki 2008 r.,
- 5) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego przyjęty Uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.,
- 6) Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ząbki do roku 2022,
- 7) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki dla obszaru pomiędzy ulicami Andersena, Dziką, Powstańców i Różaną – Instytut Rozwoju Miast i Regionów 2023 r.,
- 8) Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport za rok 2021 – Raport opracowany w Departamencie Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Warszawa, 2022 r.,
- 9) Strategia Rozwoju Miasta Ząbki na lata 2014-2023 przyjęta Uchwałą Nr LXIII/592/2014 Rady Miasta Ząbki z dnia 13 listopada 2014 r.,
- 10) Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do 2025 roku przyjęta Uchwałą Nr XV-162/2016 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 11 stycznia 2016 r.,
- 11) Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ przyjęta Uchwałą Nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.,
- 12) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki zatwierdzonego Uchwałą Nr IX/48/2011 Rady Miasta Ząbki z dnia 26 kwietnia 2011 r.,
- 13) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki, Ząbki 2008,
- 14) Uchwała Nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zmieniona Uchwałą Nr 59/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2022 r.,
- 15) Uzgodnienie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wołominie – pismo z dnia 24.05.2023 roku, znak ZNS.902-1.17.2023 SW 2076/2023,
- 16) Zawadzki S., Gleboznawstwo, Państwowe Wydanie Rolnicze i Leśne – Warszawa 1999 r.,
- 17) źródła online:
 - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – <https://www.gdos.gov.pl>,
 - Geoportal Infrastruktury Informacji Przestrzennej – <https://mapy.geoportal.gov.pl>,
 - Geoportal PSH - Państwowy Instytut Geologiczny – www.psh.gov.pl,

- Główny Inspektorat Ochrony środowiska – <https://mjwp.gios.gov.pl>,
- Hydroportal – <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – www.imgw.pl,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25000 wraz z opracowaniami pochodnymi – <https://msip.wrotamazowska.pl/msip/Full.aspx>,
- Mapa korytarzy ekologicznych w Polsce – <http://mapa.korytarze.pl>,
- Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy – <http://geologia.pgi.gov.pl>, www.epsh.pgi.gov.pl,
- System Informacji Przestrzennej miasta Ząbki – <https://zabki.e-mapa.net>,
- Urząd Miasta Ząbki – <https://www.zabki.pl>.

4. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Ząbki są miastem położonym w centralnej części województwa mazowieckiego, w powiecie wołomińskim, w zasięgu aglomeracji warszawskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie Warszawy po stronie północno-wschodniej. Od zachodu i południa graniczy z Warszawą, od wschodu z Zielonką, a od północy i północnego-wschodu z Markami.

Ząbki do gmina miejska o powierzchni około 11 km².

Obszar procedowanego planu obejmuje teren o powierzchni około 6 ha położony w południowej części miasta między ulicami: Andersena, Dziką, Różaną i Powstańców. Na przedmiotowym terenie dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna zlokalizowana przy ulicach Powstańców i Różane. Przy ulicy Dzikiej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a przy ulicy Andersena z znajduje się Szkoła Podstawowa Nr 6. Środkowa część obszaru to tereny obecnie niezagospodarowane.

W granicach procedowanego planu aktualnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki przyjęty Uchwałą Nr 90/XVIII/03 Rady Miejskiej w Ząbkach z dnia 19 grudnia 2003 r. Zgodnie z ww. planem cały obszar jest przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub jednorodzinną.

Przyjęcie procedowanego planu pozwoli na dostosowanie układu funkcjonalnego oraz zasad zagospodarowania do aktualnych potrzeb inwestycyjnych, w tym przeznaczenie terenów na potrzeby miejskiej infrastruktury społecznej.

5. Cele i zawartość projektowanego dokumentu

Cele projektowanego dokumentu

Zgodnie z uzasadnieniem do *Uchwały* Nr XLVIII/444/2021 Rady Miasta Ząbki z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

miasta Ząbki jest potrzeba uregulowania docelowego sposobu zagospodarowania działek położonych po południowej stronie terenu, na którym aktualnie znajduje się szkoła podstawowa.

Zawartość projektowanego dokumentu

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ząbki przedmiotowy obszar znajduje się w strefie E, na którym przewidziano lokalizację usług publicznych, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Zgodnie z wytycznymi ww. dokumentu cały obszar stanowi teren do przekształceń zagospodarowania na docelową funkcję mieszkaniową wielorodzinną. Ponadto „*niezbędne dla obsługi mieszkańców obiekty usług publicznych mogą być wyznaczone w planie miejscowym, jako funkcja uzupełniająca lub zamienna do funkcji oznaczonej w studium, na terenach pozyskiwanych do zasobów komunalnych.*”

Mając na względzie powyższe w procedowanym projekcie planu uwzględniono tereny z istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodziną i wielorodziną oraz teren usług oświaty. Na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej zachowano również możliwość lokalizowania usług w parterach budynków usytuowanych przy skrzyżowaniach ulic, pełniących na terenie rolę dominant architektonicznych. Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ustalono możliwość lokalizacji usług jako funkcji uzupełniającej lub zamiennych. Teren szkoły został przeznaczony pod usługi oświaty. Biorąc pod uwagę priorytetowy cel działań planistycznych środkowa, niezabudowana część obszaru została przeznaczona pod usługi publiczne.

Układ komunikacyjny w większości oparty jest na istniejących drogach z niewielkimi korektami ich przebiegu. W celu skomunikowania terenów w środkowej części opracowania wyznaczono na bazie istniejącego dojazdu publiczny ciąg pieszo-jezdny.

6. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Strategia rozwoju miasta Ząbki na lata 2014 - 2023

Cel główny określony w strategii: *Kontynuacja przekształcania Miasta Ząbki w ośrodek konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki lokalnej, zdrowych warunków zamieszkania, efektywnego inwestowania, pracy i wypoczynku.* Cele strategiczne to:

- 1) Rozwój bazy ekonomicznej Miasta, wzrost konkurencyjności, innowacyjności, dywersyfikacja bazy ekonomicznej;
- 2) Poprawa bytowo-komunalnych warunków życia w Mieście;
- 3) Rozwój zasobów ludzkich, budowa społeczeństwa obywatelskiego, aktywizacja społeczności lokalnych, aktywne rozwiązywanie problemów społecznych;
- 4) osiągnięcie ładu przestrzennego w warunkach dynamicznego rozwoju, zmiana wizerunku Miasta;
- 5) Rozwój korzystnych infrastrukturalnych, instytucjonalnych i gospodarczych powiązań z otoczeniem metropolitalnym.

Projekt planu wpisuje się w realizację celów opisanych w punktach 1-4.

Procedowany dokument określa układ funkcjonalny tej części miasta, ustala warunki zabudowy i zagospodarowania terenów oraz porządkuje układ komunikacyjny. Dzięki temu nie tylko chroni ład

przestrzenny, ale również przyczynia się do racjonalnego gospodarowania przestrzenią. W planie wskazuje się obiekty i obszary ważne z punktu widzenia infrastruktury społecznej tworząc możliwość ich rozbudowy w celu zabezpieczenia rosnących wraz z rozwojem miasta potrzeb na usługi publiczne. Ponadto w planie miejscowy utrwala się istniejące zasoby i tworzy warunki dla rozwoju bazy ekonomicznej Miasta. Dzięki powyższym regulacjom realizuje politykę ukierunkowaną na poprawę jakości życia mieszkańców i podnoszenie standardu miejsca.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ząbki do roku 2022

Program w ramach wyznaczonych celów ekologicznych określa zadania jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta. W ramach celów i kierunków interwencji oraz zadań w POŚ, które mają przełożenie na zakres planu miejscowego, określono:

- rozwój i poprawa miejskiej infrastruktury drogowej oraz dróg powiatowych i krajowych na terenie Miasta we współpracy z zarządcami;
- poprawa estetyki i rewaloryzacja miejscowości.

Plan wpisuje się w ww. cele i zadania POŚ. W planie przewiduje się poszerzenia dróg publicznych dążąc do poprawy ich standardu oraz wyznacza nowe publiczne ciągi komunikacyjne dla poprawy dostępności nieruchomości objętych procedowanym planem. Ponadto w planie zawarto szereg ustaleń regulujących zasady zagospodarowania terenu oraz odnoszące się do formy zabudowy, których celem jest zachowanie ładu przestrzennego oraz utrzymanie lub poprawa estetyki zabudowy.

Ustalenia planu zgodnie z jego właściwością respektują kierunki działań w zakresie ochrony środowiska i przyrody wyznaczone w programie ochrony środowiska.

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy miejskiej Ząbki

Z charakterystyki środowiska zawartej w Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla gminy miejskiej Ząbki wynika, że obszar miasta nie jest urozmaicony pod względem walorów przyrodniczych środowiska. Najbardziej wartościową cechą krajobrazu jest wysoka lesistość uwarunkowana występowaniem zwartego kompleksu leśnego w północno – wschodniej części miasta i innych mniejszych w części zachodniej. Ich wartość przyrodnicza wynika z funkcji ochronnych oraz z położenia w obrębie pasma leśnego ciągnącego się od Puszczy Kozienskiej na południu, do Puszczy Białej na północy. Lasy porastają liczne wały wydmore stanowiące kulminacje terenowe i dominanty krajobrazowe. Przeważająca część terenów leśnych objęta jest prawną ochroną przyrody (Mazowiecki Park Krajobrazowy).

Na walory przyrodnicze niewielki wpływ ma mało zróżnicowana rzeźba terenu, która tuż poza granicami miasta posiada bardziej okazałe formy morfologiczne w postaci wyniesionych na kilkanaście metrów wałów wydmore. W obrębie Ząbek rzeźba terenu jest monotonna, a spadki nie przekraczają na ogół 3 %.

Niewielkie wartości przyrodnicze i krajobrazowe pod kątem gospodarczym i turystycznego wykorzystania ma uboga sieć hydrograficzna, składająca się z kilku małych zbiorników wodnych, najczęściej sztucznych wyrobisk poeksploatacyjnych wypełnionych wodą. Naturalne cechy posiadają natomiast oczka wodne występujące na terenie Nadleśnictwa Drewnica.

Melioracje użytków zielonych spowodowały procesy odwodnień i degradacji tych terenów, której efektem było wyginięcie roślinności lub ograniczenie zasięgu występowania cennych przyrodniczo ekosystemów łąkowych i łęgowych (zadrzewień). Ekosystemy łąkowe na skutek systematycznej ekspansji zabudowy zostały znacznie zdegradowane. Melioracje, wykopy budowlane i drogowe przyczyniły się do obniżenia poziomu wód gruntowych i osuszenia, czego dowodem jest zanik oczek wodnych i wody w zbiornikach poeksploatacyjnych.

Dużym walorem krajobrazu seminaturalnego jest występowanie na obszarze miasta terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej w postaci parków, szpalerów drzew, ogrodów działkowych, zieleni cmentarnej, łąk.

Obszar Ząbek charakteryzuje się dość słabym zróżnicowaniem warunków gruntowo - wodnych. Podstawowe ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikają z występowania na części obszarów (obniż terenowych) wód powierzchniowych i wysokiego poziomu wody gruntowej oraz terenów leśnych.

Kompleksowa ocena warunków fizjograficznych pod kątem naturalnych predyspozycji terenów do pełnienia określonych funkcji w aspekcie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego pozwoliła na wyróżnienie w obrębie gminy następujących kategorii obszarów:

- obszary o wysokich walorach przyrodniczych prawnie chronione wskazane do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu;
- obszary o przeciętnych walorach środowiska przyrodniczego nie podlegające ochronie prawnej przed zmianą użytkowania wskazane do różnych form zagospodarowania.

Obszar opracowania położony jest w drugiej grupie terenów tj. o przeciętnych walorach środowiska przyrodniczego nie podlegających ochronie prawnej. Zgodnie z delimitacją obszarów w ww. opracowaniu teren objęty planem został sklasyfikowany jako tereny *o najkorzystniejszych warunkach fizjograficznych dla zabudowy odznaczające się płaską rzeźbą z nachyleniem do 2 %, głęboko zalegającą wodą gruntową poniżej 2,0 m, nośnymi gruntami mineralnymi, słabymi glebami w V i VI klasie bonitacyjnej oraz dobrymi warunkami klimatu lokalnego, w tym dostatecznym przewietrzaniem, niską wilgotnością względną i dobrą termiką oraz dużym nasłonecznieniem.*

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w ekofizjografii w odniesieniu do obszaru opracowania zawarto zalecenia:

- w zakresie wód powierzchniowych i gruntowych - porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez realizację zbiorczych systemów oczyszczania nieczystości. Obowiązuje bezwzględny zakaz wprowadzania ścieków sanitarnych do gruntu i wód;
- w zakresie ochrony wód podziemnych – ochrona Głównych Zbiorników Wód Podziemnych przed zanieczyszczeniem z uwagi na brak dostatecznej wykształconej warstwy izolacyjnej, poprzez właściwą politykę lokalizacyjną nie dopuszczającą do powstawania nowych źródeł zagrożeń;
- w zakresie ochrony zadrzewień - zachowanie istniejącego zadrzewienia i zakrzaczenia parkowego oraz w strefach brzegowych cieków wodnych, na terenach wokół budynków publicznych, produkcyjnych i mieszkalnych;
- w zakresie ochrony powierzchni ziemi - prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów stałych oraz podnoszenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców zgodnie z gminnym programem gospodarki odpadami;
- w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego

- ograniczanie emisji niskich poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego węgla kamiennego na czystsze nośniki energii (drewno, gaz, energia elektryczna, olej opałowy i inne) na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej,
- przestrzeganie wartości dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń określonych w aktach prawnych na obszarach zabudowy mieszkaniowej, usług oświatowo - zdrowotnych, na terenach chronionych itp. oraz obowiązku ograniczenia uciążliwości do granic własnej działki budowlanej;
- w zakresie ochrony przed hałasem:
 - tworzenie strefy zieleni izolacyjnej w formie zadrzewień wzdłuż ulic celem ograniczania hałasu drogowego,
 - tworzenie strefy zieleni izolacyjnej w formie zadrzewień wzdłuż ulic celem ograniczania hałasu drogowego;
- w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym:
 - zachowanie odpowiednich stref ochronnych od napowietrznych linii elektromagnetycznych i stacji transformatorowych,
 - przestrzeganie wymogów sanitarnych w stosunku do lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, radiolinii i radionawigacji;
- w zakresie polityki lokalizacyjnej:
 - dostosowanie zabudowy miasta do naturalnych warunków fizjograficznych określających przydatność terenów dla różnych form zagospodarowania przestrzennego, w tym wyłączenie spod zabudowy terenów niebudowlanych,
 - zakaz lokalizacji inwestycji szkodliwych dla środowiska i pogarszających jego stan sanitarny,
 - obowiązek ograniczenia uciążliwości do granic własnych działek poprzez zastosowanie odpowiednich technologii i rozwiązań technicznych, wykonanie pasów zieleni izolacyjnej w postaci nasadzeń drzew i krzewów itp.,
 - dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymagane jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w tym sporządzenia raportu ekologicznego, który winien określić ewentualną konieczność ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania i zasad gospodarowania na obszarze.

W planie w większości respektowane są dyspozycje wynikające z ekofizjografii. Procedowany plan uwzględnia zalecenia związane z lokalizacją i funkcjonowaniem zabudowy przyjmują zasadę kontynuację funkcji i warunków zabudowy, mając na względzie, że zgodnie z określonymi uwarunkowaniami fizjograficznymi są to tereny o korzystnych cechach fizyko-mechanicznych dla posadowienia budynków.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki

Politykę przestrzenną miasta wyrażono w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki* przyjętym Uchwałą Nr 90/XVIII/03 Rady Miejskiej w Ząbkach z dnia 19 grudnia 2003 r. W dokumencie tym obszar opracowania znajduje się w strefie E, w której w granicach procedowanego wskazano następujące przeznaczenia terenów:

- tereny związane z usługami publicznymi – usługi oświaty – oznaczony symbolem E19UP(O) – 2

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – oznaczone symbolami E18MN-1 i E17MN-1,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczone symbolem E16aMW-1,
- droga lokalna – oznaczona symbolem KDL.

Zgodnie z rysunkiem Polityki przestrzennej stanowiącym załącznik nr 3 do studium cały obszar został stanowi teren do przekształceń zagospodarowania na docelową funkcję mieszkaniową wielorodzinną. Ponadto zgodnie z wytycznymi ww. dokumentu *„niezbędne dla obsługi mieszkańców obiekty usług publicznych mogą być wyznaczone w planie miejscowym, jako funkcja uzupełniająca lub zamienna do funkcji oznaczonej w studium, na terenach pozyskiwanych do zasobów komunalnych.”* W ustaleniach końcowych zawarto zalecenie, aby w planie *„dążyć do stworzenia kompleksów zabudowy o podobnych wskaźnikach, co umożliwi ich identyfikację w przestrzeni miasta”*.

Biorąc pod uwagę wytyczne studium i ustalenia zawarte w planie, uznaje się, że rozwiązania zawarte w planie realizują politykę przestrzenną wyrażoną w studium i zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie naruszają jego ustaleń.

7. Istniejący stan środowiska

Położenie, budowa geologiczna, złoża surowców

Ząbki to miasto położone w środkowej części województwa mazowieckiego, w obrębie aglomeracji warszawskiej, bezpośrednio graniczące z Warszawą od strony zachodniej. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w południowej części miasta i obejmuje ok. 6 ha. Zgodnie z modyfikowaną w 2018 roku regionalizacją Polski Jerzego Kondrackiego obszar opracowania jest położony na terenie Równiny Wołomińskiej (tabela 1).

Tabela 1 Położenie Ząbek według regionalizacji fizyczno-geograficznej

Jednostka	Nazwa
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Prowincja - Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie
Makroregion	Nizina Środkowomazowiecka
Mezoregion	Równina Wołomińska/Kotlina Warszawska

Pod względem geologicznym obszar miasta leży w granicach Niecki Warszawskiej będącej częścią jednostki strukturalnej synklinorium Niecki Brzeżnej wypełnionej osadami paleozoicznymi, mezozoicznymi i kenozoicznymi (trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi).¹

W granicach administracyjnych Ząbek można wyróżnić dwie zasadnicze naturalne formy rzeźby terenu: na wschodzie - strefa wysoczyzny moreny dennej oraz na zachodzie - strefa obniżen wytopiskowych. Teren opracowania znajduje się w obrębie strefy wysoczyzny moreny dennej.

¹ Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki, Ząbki 2010

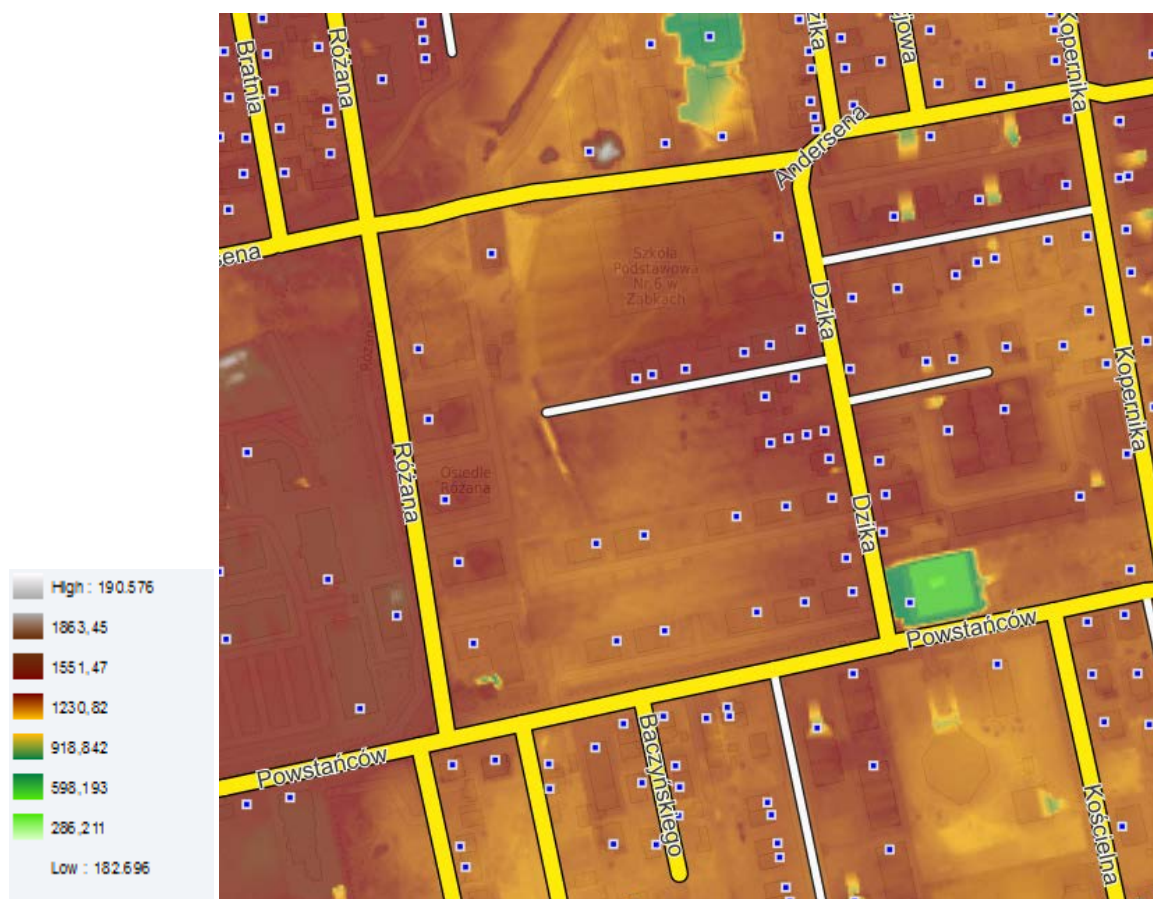
W strukturze litologicznej miasta występują luki geologiczne charakteryzujące się brakiem osadów dewońskich, które zostały usunięte w wyniku erozji związanej z ruchami górotwórczymi orogenezy waryscyjskiej oraz osadów karbońskich. Na osadach syluru zalegają zatem osady permu reprezentowane przez mułowce, piaskowce, anhydryty i sól kamienną, a na permie – utwory triasowe (piaskowce, mułowce, iłowce i wapienie) zalegające na głębokości około 1500 m. Nad nimi leżą jurajskie wapienie, piaskowce, iłowce i mułowce występujące na głębokości poniżej 920 m. Strop utworów kredy znajduje się na poziomie 260 m p.p.t. i budują go: kreda piszcząca, wapienie margliste, piaskowce oraz mułowce. Osady trzeciorzędowe tworzą występujące na głębokości 40-260 m p.p.t. oligoceńskie piaski drobno i średnioziarniste pochodzenia morskiego. Na utworach oligoceńskich zalegają miocene piaski drobnoziarniste, mułki z wkładkami węgla brunatnego oraz plioceńskie iły pstry i mułki ilaste. Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego oraz przedzielających je interglacjalów, o miąższości od 40 do 150 m. Utwory czwartorzędowe charakteryzują się dużą zmiennością litologiczną. Najgłębiej zalegają gliny zwałowe, na których występuje seria osadów piaszczystych, przede wszystkim piasków różnoziarnistych oraz pospółki z lokalnymi soczewkami glin. Powyżej nich znajduje się nieciągła kilkumetrowa warstwa iłów zastoiowych, które obok glin były eksploatowane w południowej części Ząbek. W obrębie wysoczyzny od powierzchni terenu do głębokości 1-2 m występują gliny piaszczyste i piaski. Najmłodszymi utworami uczestniczącymi w budowie geologicznej obszaru są osady holocene o charakterze aluwialno-deluwialnym. Osady te reprezentują grunty mineralne (piaski drobnoziarniste i średnie) z domieszką części organicznych (torfy i namuły) o miąższości 1 – 2 m, zalegające na dnie obniżen wytopiskowych. Osady te należą do gruntów mało przydatnych lub nieprzydatnych dla budownictwa. Są to grunty słabonośne i niestabilne o zróżnicowanych parametrach geotechnicznych.²

Na obszarze opracowania nie ma udokumentowanych złóż kopalin.

Rzeźba terenu

Obszar opracowania jest płaski z niewielkim spadkiem w kierunku północnym. Maksymalne deniwelacje terenu wynoszą 1,3 m – od 88,4 m n.p.m. przy ul. Andersena do 89,7 m n.p.m. przy ulicach Powstańców i Różanej.

² na podstawie Opracowania ekofizjograficznego podstawowego gminy miejskiej Ząbki, Ząbki 2008

Mapa 1 Wrys z mapy hipsometrycznej dla obszaru objętego planem (źródło mapy: <https://zabki.e-mapa.net/>)

Obszary niezabudowane położone w centralnej części opracowania znajdują na rzędnych od 89,3 m n.p.m. do 89,7 m n.p.m.

Gleby

Z analizy map glebowo-rolniczych wynika, że na terenie opracowania dominują gleby mineralne słabe. Część zachodnią i wschodnią stanowią gleby brunatne wylugowane i kwaśne na piaskach luźnych. Część centralna, wzdłuż nieistniejącego rowu to gleby murszowo-mineralne i murszowate na piaskach słabo gliniastych i piaskach luźnych.

Gleby są zaliczone do kompleksów żyznych słabych i najstabszych.

W granicach planu występują głównie tereny zabudowane, inne tereny zabudowane, zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy. Ponadto występują grunty orne klasy VI i pastwiska klasy V.

Wody powierzchniowe i podziemne

Pod względem hydrograficznym Ząbki należą do zlewni Środkowej Wisły. Na terenie miasta nie ma większych cieków wodnych. Najbliżej położona jest rzeka Długa, która znajduje się 0,3 km na północny wschód od miasta. Od obszaru opracowania oddalona jest o 3,5 km. Rzeka Długa to niewielki ciek wodny płynący ze wschodu na zachód w układzie równoleżnikowym i zasilające wody Narwi poprzez

Kanał Żerański.³ Jakość wód podziemnych w powiecie wołomińskim badana była w punkcie Nowy Jadów. Z pomiarów wynika, że w roku 2013 wody podziemne odznaczały się III klasą czystości – wody o zadowalającej jakości, podobnie jak w roku poprzednim. W późniejszych latach nie przeprowadzono ocen dla powiatu wołomińskiego. Według oceny JCW przeprowadzonej za rok 2017 dla *rzeki Długa* ogólny stan wód w tej rzece jest określony jako zły.

Plan znajduje się:

- w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) nr: 222 Dolina Środkowej Wisły (Warszawa-Puławy), 215 Subniecka Warszawska, 2151 Subniecka Warszawska (część centralna),
- w granicach jednolitej części wód podziemnych: kod PLGW200054, powierzchnia JCWPd 2273,10 km², obszar dorzecza – Wisła, region wodny – Środkowej Wisły, ocena stanu lata 2012, 2016, 2019: stan chemiczny – dobry, stan ilościowy – dobry, stan (ogólny) – dobry,
- poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

W granicach opracowania nie znajduje się żaden zbiornik wodny, a rów odwadniający przebiegający przez przedmiotowy obszar, którego szczątkowy ślad został na mapach geodezyjnych, został zlikwidowany i zastąpiony infrastrukturą techniczną zrealizowaną wraz z urbanizacją obszaru.

Klimat i powietrze

Miast Ząbki jest położone w mazowiecko-podlaskim regionie klimatycznym, który charakteryzuje się przewagą wpływów kontynentalnych. Region posiada dość jednolitą hipsometrię i jest stosunkowo mało zróżnicowany pod względem klimatycznym. Średnia roczna suma opadów na przeważającym obszarze jest niższa od średniej dla Polski i wynosi około 450-500 mm. Najwyższe opady notuje się w czerwcu (powyżej 120 mm). Najbardziej suchym miesiącem jest styczeń, w którym sumaryczne opady nieznacznie przekraczają 20 mm. Pokrywa śnieżna występuje przeważnie 70-80 dni w roku. Temperatura powietrza wynosi średnio 7,5-8°C. Na przeważającym obszarze średnia temperatura w najzimniejszym miesiącu - styczniu wynosi (-0,2°C), a w najcieplejszym - lipcu (+20°C). Liczba dni z przymrozkami wynosi 110, a liczba dni mroźnych 40. Okres wegetacyjny (temperatura powietrza powyżej 5°C) trwa ok. 210-212 dni, a okres bezprzymrozkowy ok. 170 dni. Usłonecznienie wynosi od 1600 do 1650 godzin i jest większe niż dla Warszawy. Roczna liczba dni pogodnych z zachmurzeniem >20% wynosi od 30 na zachodzie powiatu do 40 na wschodzie. Najczęstszy kierunek wiatru to zachodni, co wiąże się ze zdecydowaną przewagą cyrkulacji powietrza polarnego znad Atlantyku. Największe prędkości wiatrów występują przeważnie zimą (3,0 - 4,5 m/s), najmniejsza zaś w lipcu i sierpniu (2,5 - 3,0 m/s).

Zgodnie z danymi pomiarowymi Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej:

- średnia temperatura, w rejonie opracowania, dla poszczególnych pór roku w 2022 roku wynosiła: wiosna: 9°C, lato: 21°C, zima: 2°C oraz jesień 2021 rok: 11°C, średnie temperatury w wieloleciu 1991-2020 utrzymywały się na niższym poziomie: wiosna: 9°C, lato: 19°C, jesień: 9°C oraz zima: 0°C,
- średnia suma opadów w 2022 roku dla poszczególnych pór roku wynosiła: wiosna: 100 mm, lato: 200 mm, zima: 100 mm oraz jesień 2021 rok: 90 mm.

³ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowego gminy miejskiej Ząbki, Ząbki 2008

Powietrze

„Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie mazowieckim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma ich napływ z obszaru Polski oraz z Europy. Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa mazowieckiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji nieorganicznej lub emitowanej poprzez niskie emitery mogą bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w sąsiedztwie. W aglomeracji warszawskiej i dużych miastach znaczący udział w całkowitej emisji ma emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych.”⁴

Zgodnie z wynikami pomiarów przedstawionymi w *Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie mazowieckim raport za rok 2022* Żąbki zaliczono do strefy mazowieckiej. W przedmiotowej strefie stwierdzono w 2022 roku przekroczenia następujących substancji pod kątem ochrony zdrowia: SO₂, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, BaP(PM₁₀), O₃ oraz pod kątem ochrony roślin: O₃.

Flora i fauna

Pod względem podziału przyrodniczo-leśnego Żąbki należą do Krainy Mazowiecko-Podlaskiej, Dzielnicy Niziny Podlaskiej i Wysoczyzny Siedleckiej, do Mezoregionu – Równina Wołomińsko-Garwolińska.

W obrębie miasta roślinność naturalna uległa dużym przekształceniom, głównie za sprawą działalności ludzkiej. Spotkać tu można różne typy ekosystemów, naturalne jak i półnaturalne, wśród których wyróżnić należy:

- obszary leśne,
- siedliska drzewiaste i krzewiaste,
- alejowe nasadzenia przydrożne,
- zespoły komponowanej roślinności wysokiej parków i cmentarzy,
- roślinność siedlisk łąkowych, w tym zespoły roślinności łąk wilgotnych,
- zespoły roślinne w obrębie zabudowy oraz w strefach przydrożnych,
- roślinność ruderalną, występującą w miejscach o intensywnej zabudowie.

W granicach opracowania znajdują się zespoły roślinne w obrębie zabudowy oraz w centralnej części siedliska drzewiaste i krzewiaste.

Zgodnie z *Opracowanie ekofizjograficznym podstawowym gminy miejskiej Żąbki zadrzewienia* są to pojedyncze drzewa i krzewy lub ich skupiska nie stanowiące zbiorowisk leśnych, wraz z zajmowanym terenem oraz pozostałymi składnikami jego szaty roślinnej. Wśród szerokiej gamy zadrzewień w

⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport za rok 2022, str. 34-35

granicach administracyjnych miasta w granicach przedmiotowego opracowania występują następujące ich formy:

- zadrzewienia terenów komunikacyjnych,
- zadrzewienia terenów budowlanych.

Fot. 1 Zadrzewienia w środkowej części obszaru opracowania (materiał własny)

Fot. 2 Zabudowa wielorodzinna i obszar zadrzewiony i zakrzaczony – widok od strony ulicy Powstańców (materiał własny)

Ponadto w granicach opracowania występują zbiorowiska antropogeniczne związane z działalnością człowieka. Obejmują one zbiorowiska segetalne, ruderalne i dywanowe.

W zbiorowiskach segetalnych dominują zbiorowiska ogródków towarzyszących zabudowie niskiej oraz zieleni ozdobnej towarzyszącej osiedlom wielorodzinnym. Struktura i skład gatunkowy występującej roślinności są bardzo różnorodne, a wiążą się to z indywidualnymi upodobaniami właścicieli posesji. Podobne struktury tworzy roślinność ozdobna związana z obiektami użyteczności publicznej.

Fot. 3 Zieleni urządzona przy szkole podstawowej – widok od strony ulicy Andersena (materiał własny)

Zbiorowiska ruderalne występują na niezagospodarowanych terenach budowlanych. W skład tych fitocenoz wchodzi trwała bylina przystosowana do sporadycznego wpływu człowieka, jak również intensywnie deptanych. Wśród zbiorowisk ruderalnych przeważają wysokie byliny z zespołu wrotczy i bylicy pospolitej, a także zbiorowiska trawiaste o charakterze murawowym i zadarniającym. Jako postaci synantropijne, ruderalne w formie zakrzaczeń śródpolnych występują zespoły wierzby iwy i dzikiego bzu czarnego oraz zespół jeżyn.⁵

Zbiorowiska dywanowe zajmują siedliska silnie deptane, a w ich skład wchodzi zespół życicy i babki pospolitej. Roślinność ta występuje w specyficznych miejscach, takich jak: nieutwardzone parkingi, dojazdy, ścieżki, przydroża itp.

Roślinność synantropijna stanowi znaczny składnik roślinności, zwłaszcza na terenach niezagospodarowanych wśród otaczającej zabudowy. Zbiorowiska te nie odgrywają istotnej roli w

⁵ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowego gminy miejskiej Ząbki, Ząbki 2008

krajobrazie, ale należy mieć na wadze ich znaczenie dla bioróżnorodności, gdyż w swej sukcesji zbliżają się do zbiorowisk leśnych.

Z uwagi na niewielki udział terenów zieleni nieurządzonej oraz ograniczony dostęp z wynikający z otoczenia terenami zabudowanymi świat zwierzęcy na obszarze planu jest reprezentowany głównie przez drobne ssaki, owady i ptaki.

Zabytki i krajobraz kulturowy

Obszar opracowania to krajobraz miejski, położony w obszarze zabudowy mieszkaniowo-usługowej. W krajobrazie wyraźnie zaznacza się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna przy ulicach Powstańców i Różanej oraz zespół zabudowy usług oświaty przy ulicy Andersena róg Dzikiej. Obszar planu jest od wielu lat przeznaczony w aktach planistycznych do rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowych. Obszar nie jest objęty strefami ochrony konserwatorskiej, w jego granicach nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków i ewidencji zabytków.

Warunki podłoża budowlanego

Tereny przeznaczone w planie pod zabudowę posiadają zadowalające warunki pod zainwestowanie. Obszar opracowania jest położony poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, spadki terenu są niewielkie. Zgodnie z mapami glebowymi grunty zbudowane są z piasków gliniastych i piasków luźnych, które stanowią dobre podłoże do posadowienia budynków.

Zgodnie z ww. opracowaniem ekofizjograficznym tereny o najkorzystniejszych warunkach fizjograficznych dla zabudowy odznaczające się płaską rzeźbą z nachyleniem do 2 %, głęboko zalegającą wodą gruntową poniżej 2,0 m, nośnymi gruntami mineralnymi, słabymi glebami w V i VI klasie bonitacyjnej oraz dobrymi warunkami klimatu lokalnego, w tym dostatecznym przewietrzaniem, niską wilgotnością względną i dobrą termiką oraz dużym nasłonecznieniem.

Przedmiotowy teren spełnia większość ww. przesłanek. Należy też mieć na uwadze, że obszar w dużej części jest zurbanizowany, znaczna część wyżej opisanych gruntów w swych wierzchnich warstwach uległa antropogenizacji, a co za tym idzie lokalnie mogły się zmienić warunki fizykomechaniczne gruntów.

Struktura przyrodnicza obszaru

Struktura przyrodnicza każdego obszaru zależy od zróżnicowania poszczególnych elementów biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego oraz stopnia ich przekształcenia.

Miasto Ząbki położone jest w bezpośrednim sąsiedztwie ciągu powiązań przyrodniczych o znaczeniu ponadregionalnym - korytarzu ekologicznym. Lokalne korytarze ekologiczne tworzą podmokłe ekosystemy łąkowe i leśne z systemem cieków wodnych i rowów melioracyjnych, zajmujące dna małych dolinek erozyjnych i obniżeń. W skład systemu wchodzi zachowane w stanie seminaturalnym biocenozy łąkowe, wodne, bagienne i leśne. Skupiają one obszary biologicznie czynne, umożliwiające prawidłowe przewietrzanie, pełnią istotną rolę w systemie stosunków wodnych, skupiają bogatą ilość gatunków roślin i zwierząt, umożliwiają im migrację itp.

Barierami ekologicznymi dla ciągów przyrodniczych są przede wszystkim bariery infrastrukturalne, zwłaszcza drogi odznaczające się dużym natężeniem ruchu samochodowego oraz linia kolejowa.

Analiza poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań przestrzennych wskazuje, iż lokalny system przyrodniczy miasta Ząbki oparty jest na kompleksie leśnym Nadleśnictwa Drewnica stanowiący korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadregionalnym wiążący lasy Garwolińskie, Pasa Otwockiego, Rembertowa, Strugi, Nieporętu, Popowa i Puszczy Białej. Obejmuje on zachowane w stanie naturalnym i półnaturalnym ekosystemy leśne, bagienne i wodne skupiające obszary biologicznie czynne. Formami zagospodarowania obszaru pozostają: leśnictwo i turystyka. Elementami uzupełniającymi układ podstawowy są otwarte tereny łąk i pastwisk, zadrzewienia śródpolne i przydrożne, tereny zieleni miejskiej (parki, zieleńce, skwery, ogrody działkowe i ogródki przydomowe, zieleń cmentarna). Na terenach tych dopuszczalna jest działalność produkcji rolnej i ogrodniczej, funkcja wypoczynkowa – rekreacyjna oraz funkcja ochronna przed hałasem i zanieczyszczeniami powietrza.⁶

Obszar opracowania położony jest poza ww. elementami struktury przyrodniczej. Znaczna jego część została zurbanizowana. Szata roślinna oraz warunki gruntowe i wodne uległy na tych terenach degradacji. Na obszarze przeważa zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usługowa, co powoduje, że wśród zabudowań zachowały się nieduże powierzchnie biologicznie czynne, zagospodarowane najczęściej jako trawniki ze szpalerami lub pojedynczymi drzewami. Największy obszar biologicznie czynny to teren nieużytkowany w centralnej części otoczony ze wszystkich stron istniejącą zabudową. Nie ma on połączenia z innymi elementami struktury przyrodniczej miasta. Pomimo, że stanowi on znaczną część obszaru opracowania nie pełni on ważnej roli w strukturze przyrodniczej miast, ze względu na jego lokalny zasięg i brak powiązań z większymi strukturami.

Zgodnie z Mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce, opracowaną przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego, przez obszar opracowania nie przebiega żaden korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym i krajowym.⁷

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu, co zostało szerzej omówione w rozdziale 13.

9. Istniejące problemy ochrony środowiska oraz skutki realizacji dokumentu dla istniejących obszarów chronionych

⁶ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy miejskiej Ząbki, Ząbki 2008

⁷ <https://mapa.korytarze.pl/>

Obszar opracowania jest położony poza granicami obszarów objętych ochroną przyrody, w tym obszarami Natura 2000. Najbliżej znajduje się Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, którego granica przebiega w odległości około 300 m na południe od obszaru objętego opracowaniem.

Stan środowiska przyrodniczego w analizowanym obszarze jak i w jego otoczeniu uznaje się za dobry. Potencjalne uciążliwości w granicach planu mogą wynikać z przebiegającej wzdłuż jego południowej granicy drogi o sporym nasileniu ruchu, która stanowi emitent hałasu i zanieczyszczeń. Mając na uwadze powyższe oraz z racji na:

- stan istniejący tj. znaczne obszary już zagospodarowane pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz usługową lub przewidzianą w planie miejscowym pod takie funkcje,
- brak ingerencji w formy ochrony przyrody, w tym w Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- brak wpływu na ciągłość ciągów ekologicznych położonych poza granicami planu,
- sąsiedztwo obszaru zagospodarowanego funkcjami o podobnym profilu działalności,
- szereg proekologicznych ustaleń planu (ustalenia w zakresie m. in. ochrony krajobrazu, wód podziemnych, powietrza)

nie stwierdza się zatem znacząco negatywnego wpływu nowych ustaleń planu na objęte ochroną prawną przestrzenie cenne przyrodniczo. Skutki realizacji planu nie będą miały negatywnego wpływu na funkcjonowanie obszarów chronionych.

Ponadto, na podstawie przeanalizowanych materiałów stwierdza się, że plan nie narusza siedlisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

10. Cele ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego uwzględnione w opracowywanym dokumencie

Ustalenia planu spełniają wymogi zawarte w dokumentach szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego w szczególności dotyczące zgodności z:

- Ramową konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu wraz z wprowadzającym limity emisji Protokołem z Kioto – plan reguluje zasady zaopatrzenia w ciepło poprzez wprowadzenie następujących zapisów:
 - ustala się zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła lub lokalnych węzłów cieplnych lub sieci ciepłowniczej, z dopuszczeniem łączenia źródeł pozyskiwanego ciepła,
 - dopuszcza się stosowanie pomp ciepła lub odnawialnych źródeł energii o maksymalnej mocy do 100 kW z wykorzystaniem promieniowania słonecznego,
 - ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi⁸.

⁸Uchwała Nr 59/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw ze zmianami

- *Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* – założenia projektu planu zachowują zasadę zrównoważonego rozwoju, przy wyznaczaniu nowych zasad zagospodarowania przestrzennego kierowano się wymogami ochrony środowiska, ustalono wskaźniki zagospodarowania terenu i gabaryty obiektów mające na celu minimalizować oddziaływanie nowej zabudowy na środowisko.

Ponadto w planie zawarto ustalenia:

- ochrony wód zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁹.

W zakresie ochrony wód plan ustala:

- ściśle określone zagospodarowanie ścieków, zakaz wprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do ziemi, zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,
- zakaz lokalizacji zakładów, stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia,
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem dróg, obiektów infrastruktury technicznej, garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną;
- ochrony powietrza – plan ustala ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi, uwzględnia *Uchwałę nr 59/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw ze zmianami*, ponadto plan wskazuje, że obowiązuje ochrona przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez nakaz eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, w sposób nieprzekraczający standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny,
- ochrony powierzchni ziemi z uwzględnieniem ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych¹⁰, ustalenia planu nie będą skutkowały znacznymi przekształceniami powierzchni ziemi, w celu ochrony gleb i wierzchniej warstwy litosfery plan wprowadza: ściśle określone zagospodarowanie ścieków, zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,
- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku poprzez racjonalne planowanie zabudowy,
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹¹, Dyrektywie Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów, co plan reguluje poprzez: ustalenie zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz składowania wszelkich odpadów w tym odpadów niebezpiecznych.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 537

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 2409

¹¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.

Podsumowując, ustalenia planu uwzględniają cele ochrony środowiska wynikające z przepisów odrębnych szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Z racji położenia analizowanego obszaru poza terenami wchodzącymi w skład transgranicznych obszarów chronionych nie prognozuje się dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko. Plan nie wprowadza funkcji przemysłu ciężkiego czy działalności emitującej szkodliwe substancje do gruntu, wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo – wodne na tak dużą skalę (zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym – Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110 oraz art. 104 – 117 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. – Dz. U. z 2022 r., poz. 1029, z późn. zm.).

12. Ocena znaczących oddziaływań na środowisko

Do najistotniejszych zmian w stosunku do obowiązującego planu miejscowego lub aktualnego zagospodarowania zaliczono zmianę przeznaczenia centralnej, niezabudowanej części obszaru z zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub jednorodzinnej na tereny zabudowy usług publicznych.

Na pozostałych terenach z uwagi na stan istniejący lub brak istotnych zmian w przeznaczeniu terenu i zasadach zagospodarowania terenów w stosunku do obowiązującego planu miejscowego prognozuje się wpływ neutralny i brak zasadniczych zmian w oddziaływaniu na środowisko.

Ocena znaczących oddziaływań na środowisko dla terenów oznaczonych symbolem MN/U, MW, MWu, UO, UP

Tereny przeznaczone w sporządzonym planie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną lub usługi nieuciążliwe, pod zabudowę mieszkaniową wielorodziną, pod zabudowę mieszkaniową wielorodziną z usługami nieuciążliwymi oraz pod usługi oświaty to za wyjątkiem działki nr 10/3 nieruchomości zabudowane. Mając na względzie powyższe oraz to, że działka nr ew. 10/3 w obecnym planie jest przeznaczona pod zabudowę dla tych grup terenów oddziaływanie zostało sklasyfikowane neutralne, tj. brak zmian w oddziaływaniu na środowisko.

Dla terenu oznaczonego symbolem UP-1 następuje w procedowanym planie miejscowym zmiana przeznaczenia z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub wielorodzinnej na zabudowę usługami publicznymi. Na etapie sporządzania planu nie można przewidzieć, które z funkcji z katalogu usług publiczne zostaną zrealizowane na przedmiotowym terenie. W związku z powyższym w prognozie zakłada się wariant najbardziej niekorzystny pod względem oddziaływania na środowisko, tj. możliwość realizacji usług, które w stosunku do funkcji wskazanej w obecnym planie generują wyższy poziom hałasu (szkoła, obiekt sportowy), stanowi obiekty o dużych kubaturach (hala sportowa) lub stanowią duże obszary powierzchni nieprzepuszczalne (boiska). Biorąc pod uwagę powyższe

oddziaływanie na środowisko zostało sklasyfikowane jako umiarkowanie negatywne w stosunku do aktualnego przeznaczenia terenu.

Mając na uwadze powyższe przewiduje się następujące oddziaływania:

- różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny:
 - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego z 50% do 25% w przypadku zmiany z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na UP, jednak z uwagi na potencjalna możliwość realizacji zabudowy wielorodzinnej, dla której ww. wskaźnik jest tożsamy, oddziaływanie to będzie niewielkie,
 - negatywnym oddziaływaniem krótkoterminowym, chwilowym i bezpośrednim będzie realizacja prac budowlanych powodujących przepłaszanie drobnych zwierząt i częściowe zniszczenie szaty roślinnej,
 - oddziaływaniem negatywnym długoterminowym i chwilowym będzie okresowy wzmożony ruch samochodowy co może zagrażać życiu drobnych zwierząt,
 - oddziaływaniem negatywnym, pośrednim, chwilowym będzie wprowadzenie głównie zieleni urządzonej chronionej środkami chemicznymi, co będzie powodowało dużą śmiertelność szczególnie wśród bezkręgowców,
 - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym będzie wygradzanie działek budowlanych, co ograniczy możliwość migracji zwierząt, jednak z uwagi na to, że większość działek już jest ogrodzona lub jest zlokalizowana między działkami ogrodzonymi, oddziaływanie to będzie niewielkie,
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz garaży i parkingów,**
- system przyrodniczy:
 - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym będzie wygradzanie działek budowlanych, co ograniczy możliwość migracji zwierząt, jednak z uwag na położenie obszaru opracowania poza ważnymi elementami struktury przyrodniczej oddziaływanie będzie marginalne,
- ludzie:
 - potencjalnym źródłem zagrożenia dla zdrowia ludzi może być niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska, co będzie stanowiło oddziaływanie negatywne, pośrednie,
 - negatywnym, pośrednim okresowym oddziaływaniem jest umożliwienie realizacji obiektów usługowych, które będą stanowić emitor hałasu o wyższym poziomie niż dotychczas przewidziany,
 - negatywnym, pośrednim okresowym oddziaływaniem jest umożliwienie realizacji obiektów usługowych, które będą generować większy ruch związany z większą liczbą użytkowników niż funkcje dotychczas planowane,
 - **pozytywnym, stałym, bezpośrednim, długookresowym oddziaływaniem jest ustalenie zasad lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,**

- pozytywnym oddziaływaniem, długoterminowym, pośrednim i stałym będą ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,
 - pozytywnym oddziaływaniem, bezpośrednim, długoterminowym, stałym będzie podłączenie budynków do sieci kanalizacyjnej, wpłynie to pozytywnie na jakość wód ujmowanych do celów spożywczych, z uwagi na ograniczenie możliwości przedostawania się szkodliwych substancji do wód podziemnych,
 - oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym, jest udostępnienie terenów usług publicznych w mieście i poszerzenie oferty infrastruktury społecznej,
 - pozytywnym, stałym, bezpośrednim, długookresowym oddziaływaniem jest zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w strefach technicznych napowietrznych elektroenergetycznych linii 110 kV,
- woda:
 - pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez: zagospodarowanie ścieków na ściśle określonych zasadach, zakaz wprowadzania ścieków bytowych i gospodarczych do ziemi, zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym niebezpiecznych,
 - pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie odprowadzanie ścieków sanitarnych do sieci kanalizacji, oraz konieczność podczyszczania wód opadowych i roztopowych przed zrzutem do odbiorników zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz garaży i parkingów,
 - pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 222 Dolina środkowej Wisły (Warszawa – Puławy), Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 Subniecka warszawska poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz zakaz składowania wszelkich odpadów w tym odpadów niebezpiecznych,
 - nieznacznie negatywne, chwilowe, bezpośrednie zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń planu, aczkolwiek nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych*¹² oraz *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych*¹³,

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 2148

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 2149

- powietrze:
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,**
 - **pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie ustalenie ochrony przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez: zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła z dopuszczeniem stosowania pompy ciepła lub odnawialnych źródeł energii o maksymalnej mocy do 100 kW z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi, a także poprzez nakaz eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, w sposób nieprzekraczający standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny,**
- powierzchnia ziemi:
 - **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim i stałym zwiększającym degradację powierzchni ziemi będą wszelkie roboty ziemne związane z budową nowych obiektów oraz niezbędnej infrastruktury technicznej,**
 - **negatywnym pośrednim, okresowym oddziaływaniem będzie dopuszczenie stosowania indywidualnych ujęć wody, a także stosowania bezodpływowych zbiorników na ścieki do czasu realizacji miejskiej sieci kanalizacyjnej,**
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz garaży i parkingów,**
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,**
- krajobraz:
 - **oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i stałe będzie związane z ewentualną realizacją nowych obiektów na przedmiotowym terenie, a skala i rodzaj oddziaływania wynikać będą z indywidualnego zagospodarowania poszczególnych działek,**
 - **negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim będzie potencjalna lokalizacja dużych kubatur, a skala zabudowy w sposób istotny przekształci krajobraz, co potencjalnie może obniżyć lokalne walory estetyczne danego miejsca i zaburzyć harmonie krajobrazu,**
 - **pozytywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie będzie się wiązało z zastosowaniem określonych w planie warunków dotyczących kształtowania i lokalizacji zabudowy, zasad zachowania ładu przestrzennego, zasad lokalizacji inwestycji z zakresu łączności publicznej,**
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz garaży i parkingów,**

- **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest potencjalna możliwość zagospodarowania terenów nieużytkowanych obiektami usług publicznych o wysokim standardzie estetycznym,**
- **klimat:**
 - **negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych co wpłynie na topoklimat szczególnie nagrzewnie i spadek wilgotności powietrza,**
 - **nowe obiekty kubaturowe wpłyną też w mikroskali na warunki przewietrzania terenu, a powierzchnie sztuczne zmienia nagrzewanie podłoża, co będzie oddziaływaniem negatywnym stałym lub czasowym,**
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz garaży i parkingów,**
- **zasoby naturalne:**
 - **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji oraz ustalenie, że przed zrzutem do odbiorników wody opadowe i roztopowe będą podczyszczane zgodnie z przepisami odrębnymi,**
 - **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie podczyszczanie wód opadowych i roztopowych przed zrzutem do odbiorników,**
 - **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym na wody podziemne jako dobro naturalne będzie podłączenie do zbiorczej sieci wodociągowej co ograniczy realizację indywidualnych, niekontrolowanych ujęć wód,**
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez: zagospodarowanie ścieków na ściśle określonych zasadach, zakaz wprowadzania ścieków bytowych i gospodarczych do ziemi, zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym niebezpiecznych,**
- **zabytki:**
 - **brak oddziaływania,**
- **dobry materialne:**
 - **oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym, jest poszerzenie oferty infrastruktury społecznej, co podniesie standard miejsca zamieszkania,**
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem jest udostępnienie terenów usługowych jako potencjalnych miejsc pracy.**

Ocena znaczących oddziaływań na środowisko dla terenów oznaczonych symbolami KDL i KPJ

Układ komunikacyjny w planie oparto na istniejących drogach, które w większości położone są poza granicami opracowania. W granicach procedowanego planu znajdują się jedynie poszerzenia istniejących dróg oraz droga wewnętrzna obsługująca działki budowlane położone wewnątrz obszaru

opracowania. Ww. droga wewnętrzna została przeznaczona pod publiczny ciąg pieszo-jezdny, a jego szerokość podlegała niewielkim korektom. Najważniejsza zmiana jest zakończenie ww. ciągu placem do zawracania. Biorąc pod uwagę powyższe zmiany oddziaływania na środowisko dla ww. elementów układu komunikacyjnego zostały sklasyfikowane jako umiarkowanie negatywne.

Mając na uwadze powyższe prognozuje się:

- różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny:
 - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego, w wyniku utwardzenie terenu przy realizacji ciągów komunikacyjnych,
 - negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie wzmożony ruch samochodowy i emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych, co będzie zagrażać życiu zwierząt,
 - negatywnym oddziaływaniem krótkoterminowym, chwilowym i bezpośrednim będzie realizacja prac budowlanych powodujących przepłaszanie zwierząt i zniszczenie szaty roślinnej,
- system przyrodniczy:
 - brak zmian w oddziaływaniu,
- ludzie:
 - **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie usprawnienie istniejącego układu komunikacyjnego oraz zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa jego użytkowników,**
- woda:
 - negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w fazie ich realizacji lub w przypadku wystąpienia awarii (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym),
 - **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie określenie zasad zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,**
- powietrze:
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem dróg,**
 - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie wzmożony ruch samochodowy, a co za tym idzie zwiększona emisja spalin i pyłów, jednak ze względu na klasy dróg będzie to oddziaływania niewielkie,
- powierzchnia ziemi:
 - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim i stałym zwiększającym degradację powierzchni ziemi będą wszelkie roboty ziemne związane z budową nowych obiektów oraz niezbędnej infrastruktury technicznej,
 - negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji

szkodliwych w fazie ich realizacji lub w przypadku wystąpienia awarii (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym),

- krajobraz:
 - brak zmian w oddziaływaniu,
- klimat:
 - negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego, w wyniku utwardzenie terenu przy realizacji ciągów komunikacyjnych, jednak z uwagi na skalę przedsięwzięć oddziaływanie będzie niewielkie,
- zasoby naturalne:
 - **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie określenie zasad zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,**
 - negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w fazie ich realizacji lub w przypadku wystąpienia awarii (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym),
- zabytki:
 - brak oddziaływania,
- dobra materialne:
 - **pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem jest usprawnienie istniejącego układu komunikacyjnego oraz zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa jego użytkowników.**

13. Rozwiązania zapobiegające lub ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko, mogące wynikać z realizacji ustaleń opracowanego dokumentu

Podstawowymi środkami minimalizującymi negatywne oddziaływanie planu są jego ustalenia ochronne.

1. W zakresie ochrony środowiska procedowany plan ustala:
 - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem:
 - dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,
 - obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem,
 - garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną;
 - zakaz lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku jej wystąpienia;

- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 222 Dolina Środkowej Wisły (Warszawa-Puławy), Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 Subniecka Warszawska oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 2151 Subniecka Warszawska (część centralna), w granicach których położony jest cały obszar planu, poprzez m.in:
 - ściśle określone zagospodarowanie ścieków,
 - zakaz wprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do ziemi,
 - zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych;
- obowiązek ochrony przed hałasem terenów faktycznie zagospodarowanych poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi, tj.:
 - dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami MN/U i MWu dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - dla terenów oznaczonych symbolem MW dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - dla terenów oznaczonych symbolem UO dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem UP dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży lub terenów opieki społecznej, stosownie do zrealizowanej funkcji ustalonej w planie;
- ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:
 - utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności w miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi,
 - realizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - zakaz lokalizacji obiektów przeznaczonych na pobyt ludzi w strefach technicznych napowietrznych elektroenergetycznych linii 110 kV;
- ochronę przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez nakaz eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, w sposób nieprzekraczający standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

2. Ustala zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu poprzez określenie:

- nieprzekraczalnych i obowiązujących linii zabudowy,
- maksymalnej intensywności zabudowy jako wskaźnika powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
- minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
- maksymalnego udziału procentowego powierzchni zabudowy budynków na działce budowlanej do powierzchni działki budowlanej,
- maksymalnej wysokości zabudowy,
- maksymalnej liczby kondygnacji nadziemnych,

- rodzaju, kolorystyki i spadków dachów,
- zasad obsługi komunikacyjnej i systemu parkowania,
- zasad realizacji infrastruktury technicznej.

Generalnie celem minimalizowania uciążliwości funkcji wyznaczonych w sporządzonym planie należy stosować przy ich realizacji najnowsze dostępne technologie oraz wysokiej jakości urządzenia i materiały. Celem uzyskania pewności, że funkcja nie oddziałuje negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu (rozdział 16). Ewentualne negatywne oddziaływanie (których wykrycie na etapie prognozy nie było możliwe) nowo wprowadzonych czy też zintensyfikowanych funkcji na poszczególne komponenty środowiska można będzie ograniczyć poprzez wprowadzenie następujących działań:

- 1) stosowanie urządzeń proekologicznych i dbałości o utrzymanie ich sprawności i właściwego funkcjonowania,
- 2) stosowanie nowych technologii minimalizujących oddziaływanie na środowisko,
- 3) maskowanie zielenią elementów dysharmonijnych lub ich usuwanie,
- 4) stosowanie sprawnych technicznie maszyn i środków transportu podczas etapu budowy,
- 5) zabezpieczenie (uszczelnienie) terenów zapleczy budowy,
- 6) ochronę terenu przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi i smarami używanymi w urządzeniach mechanicznych i pojazdach, poprzez zastosowanie mas bitumicznych oraz innych (właściwych) materiałów budowlanych,
- 7) wyposażanie systemów odprowadzania wód opadowych w osadniki, piaskowniki i separatory substancji ropopochodnych.

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń planu i powyższych propozycji powinno wystarczająco ograniczyć negatywne oddziaływanie ustaleń planu na środowisko.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Alternatywą dla projektowanego planu jest dotychczasowe zagospodarowanie obszaru opracowania. Na przedmiotowym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który w granicach procedowanego planu przewiduje zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub wielorodzinną.

W sporządzonym planie większość terenów przeznaczonych pod zabudowę to tereny usług publicznych, w tym usług oświaty oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i mieszkaniowa wielorodzinna z usługami nieuciążliwymi. Na stosunkowo niedużym fragmencie pozostawiono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej nieuciążliwej.

Rozwiązania alternatywne brane pod uwagę w procesie planistycznym obejmowały różne układy komunikacji wewnątrz obszaru, układu funkcjonalnego oraz zasady kształtowania zabudowy poprzez nieprzekraczalne i obowiązujące linie zabudowy. Zmiany układu funkcjonalnego w szczególności dotyczyły części centralnej obszaru w związku z ustaleniem lokalizacji terenu usług publicznych oznaczonego symbolem UP.

Do dalszej procedury wybrano projekt planu, który generuje najmniejsze straty w środowisku i jest najbardziej optymalna pod względem urbanistycznym, a zarazem w możliwie największym stopniu uwzględnia zamierzenia inwestycyjne Miasta.

15. Metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych, organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym również projektowanego dokumentu). Dane pozyskiwane w ramach ww. monitoringu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym mogą stanowić podstawę do oceny skutków realizacji planu.

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planu należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych;
- rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia funkcji terenu;
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z planem miejscowym;
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych;
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, powierzchni urządzonych terenów zieleni i zadrzewienia obszaru).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarów występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

Zaleca się, by monitorowanie skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu (w zakresach badań nie objętych monitoringiem WIOŚ i GIOŚ) prowadzone było przez władze Miasta Ząbki.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie polegające na:

- pomiarach poziomów hałasu w obrębie wydzielonych funkcji, głównie komunikacyjnych – 2 razy w roku w okresie najintensywniejszego użytkowania terenu,
- pomiarach emisji pyłów z dróg,
- kontroli indywidualnych źródeł ciepła,
- kontroli stanu jakości gleb w obrębie dróg,
- monitoringu stanu powietrza szczególnie w obrębie dróg
- kontroli zagospodarowania odpadów,
- kontroli zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w tym ich retencjonowania,
- kontroli zagospodarowania ścieków.

Należy tutaj także podkreślić, że planowanie przestrzenne jest procesem cyklicznym, który ma za zadanie bieżącą analizę potrzeb inwestycyjnych w gminie, stanu zagospodarowania oraz uwarunkowań przyrodniczych. W związku z powyższym Miasto Ząbki powinno monitorować skutki realizacji ustaleń planu. Realizacja postanowień planu odbywa się poprzez uwzględnianie w wydawanych pozwoleniach na budowę zasad zagospodarowania działek i standardów zabudowy, jakie zostały zapisane w planie miejscowym. Stan środowiska przyrodniczego powinien być przez Miasto Ząbki poddany monitoringowi (monitoring jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego) realizowanemu cyklicznie (np. corocznie).

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki dla obszaru pomiędzy ulicami Andersena, Dziką, Powstańców i Różaną*, zwanego dalej planem. Procedurę sporządzenia planu zainicjowała *Uchwała Nr XLVIII/444/2021 Rady Miasta Ząbki z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki*. Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu stanowią akty: *ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) oraz *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.). Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko, które może być spowodowane realizacją ustaleń planu. Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, specyfiki i precyzji planu. Z uwagi na charakter planu potencjalne oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń planu na środowisko określono w formie opisowej.

Obszar procedowanego planu obejmuje teren o powierzchni około 6 ha położony w południowej części miasta między ulicami: Andersena, Dziką, Różaną i Powstańców. Na przedmiotowym terenie dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna zlokalizowana przy ulicach Powstańców i Różane. Przy ulicy Dzikiej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a przy ulicy Andersena znajduje się Szkoła Podstawowa Nr 6. Środkowa część obszaru to tereny obecnie niezagospodarowane.

W granicach procedowanego planu aktualnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki przyjęty Uchwałą Nr 90/XVIII/03 Rady Miejskiej w Ząbkach z dnia 19

grudnia 2003 r. Zgodnie z ww. planem cały obszar jest przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub jednorodzinną.

Przyjęcie procedowanego planu pozwoli na dostosowanie układu funkcjonalnego oraz zasad zagospodarowania do aktualnych potrzeb inwestycyjnych, w tym przeznaczenie terenów na potrzeby miejskiej infrastruktury społecznej.

Zgodnie z uzasadnieniem do ww. uchwały intencyjnej potrzeba sporządzenia planu wynika z konieczności uregulowania docelowego sposobu zagospodarowania działek położonych po południowej stronie terenu, na którym aktualnie znajduje się szkoła podstawowa.

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono dokumenty wymienione w rozdziale Materiały wejściowe, z których kluczowe to *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy miejskiej Ząbki* oraz *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ząbki*.

Zgodnie z wytycznymi ww. studium obszar opracowania znajduje się w strefie E, w której w granicach procedowanego wskazano następujące przeznaczenia terenów:

- tereny związane z usługami publicznymi – usługi oświaty – oznaczony symbolem E19UP(O) – 2
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – oznaczone symbolami E18MN-1 i E17MN-1,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczone symbolem E16aMW-1,
- droga lokalna – oznaczona symbolem KDL.

Na rysunku Polityki przestrzennej stanowiącym załącznik nr 3 do ww. studium cały obszar został stanowi teren do przekształceń zagospodarowania na docelową funkcję mieszkaniową wielorodzinną. Ponadto zgodnie z wytycznymi ww. dokumentu „niezbędne dla obsługi mieszkańców obiekty usług publicznych mogą być wyznaczone w planie miejscowym, jako funkcja uzupełniająca lub zamienna do funkcji oznaczonej w studium, na terenach pozyskiwanych do zasobów komunalnych.”

Plan dostosowuje przeznaczenia obszaru opracowania do aktualnej polityki przestrzennej Miasta wyrażonej w ww. studium oraz uwzględnia lokalizację zabudowy usług publicznych dla potrzeb społeczności lokalnej. Zasady zagospodarowania, parametry zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu stanowią o kontynuacji zabudowy w zakresie funkcjonalno-przestrzennym z dostosowaniem form i stopnia zagospodarowania do występującego w tej części miasta Ząbki.

Biorąc pod uwagę powyższe, uznaje się, że rozwiązania zawarte w planie realizują politykę przestrzenną wyrażoną w studium i zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie naruszają jego ustaleń.

Do najistotniejszych zmian w stosunku do obowiązującego planu miejscowego lub aktualnego zagospodarowania zaliczono zmianę przeznaczenia centralnej, niezabudowanej części obszaru z zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub jednorodzinnej na tereny zabudowy usług publicznych.

Na pozostałych terenach z uwagi na stan istniejący lub brak istotnych zmian w przeznaczeniu terenu i zasadach zagospodarowania terenów w stosunku do obowiązującego planu miejscowego prognozuje się wpływ neutralny i brak zasadniczych zmian w oddziaływaniu na środowisko.

Alternatywą dla projektowanego planu jest dotychczasowe zagospodarowanie obszaru opracowania. Na przedmiotowym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który w granicach procedowanego planu przewiduje zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub wielorodzinną.

Rozwiązania alternatywne brane pod uwagę w procesie planistycznym obejmowały różne układy komunikacji wewnątrz obszaru, układu funkcjonalnego oraz kształtowania zabudowy poprzez nieprzekraczalne i obowiązujące linie zabudowy. Do dalszej procedury wybrano koncepcję planu, która generuje najmniejsze straty w środowisku i jest najbardziej optymalna pod względem urbanistycznym, a zarazem w możliwie największym stopniu uwzględnia zamierzenia inwestycyjne Miasta.

Dla wskazanych w planie terenów do zabudowy oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej mogą wystąpić charakterystyczne oddziaływania środowiskowe: emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza), emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych, wytwarzanie odpadów komunalnych, przekształcenie ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie i szacie roślinnej. Oddziaływania te również mogłyby nastąpić niezależnie od uchwalenia planu. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu, nie przewiduje się również występowania oddziaływania transgranicznego. Wskazane ustalenia zawarte w planie są wystarczające dla ewentualnego zapobiegnięcia lub ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Prognoza wykazała, że w planie uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego (w tym wspólnotowego) i nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu. Zapisy planu są poprawne w odniesieniu do obowiązków z zakresu ochrony środowiska – gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przyrody. W prognozie określono przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

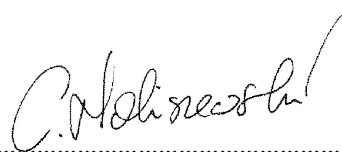
Ustalone sposoby zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów nie wpłyną znacząco na pogorszenie stanu środowiska – nie prognozuje się przekroczeń określonych prawem standardów jakości środowiska. W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, że zaprojektowane w planie funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny lub umiarkowanie negatywny przy najbardziej niekorzystnym wariantcie zagospodarowaniu terenu. Obszar opracowania planu znajduje się poza granicami obszarów objętych ochroną przyrody. Nie stwierdza się zatem znacząco negatywnego wpływu ustaleń planu na objęte ochroną prawną przestrzenie cenne przyrodniczo, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru. Skutki realizacji planu nie będą miały negatywnego wpływu na funkcjonowanie obszarów chronionych. Ponadto, na podstawie przeanalizowanych materiałów stwierdza się, że plan nie narusza siedlisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów planu. Zastosowanie się do wskazanych ustaleń planu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym, a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu. Podsumowując, plan uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.

17. Oświadczenie kierującego zespołem autorskim

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.) oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

podpis